

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Број: С1 3 Иж 039027 20 Иж
Сарајево, 07.12.2020. године

ИЗВОРНИК!

Суд Босне и Херцеговине у Сарајеву, у апелационом управном вијећу састављеном од судија, Бранка Мораита, предсједника вијећа, Срете Црњака и Звездане Антоновић, чланова вијећа, одлучујући о жалби Фикрета Превљака из Илиће, изјављеној против одлуке Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, број: 05-1-07-5-1148/20 од 27.11.2020. године, због кршења правила у изборној кампањи, у нејавној сједници одржаној дана 07.12.2020. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Жалба Фикрета Превљака, се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Одлуком Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, број и датум наведени у уводу, утврђена је одговорност политичког субјекта СДА-Странка демократске акције из разлога што се Фикрет Превљак, кандидат овог политичког субјекта за начелника Општине Илића дана 02.11.2020. године на јавном страначком скупу на Илићи, користио језик који би некога могао навести или подстаћи на насиље или ширење мржње, чиме је прекршио правила понашања у изборној кампањи из члана 7.3 став (1) тачка 7 Изборног закона Босне и Херцеговине, па му је изречена новчана казна у износу од 3.000,00 КМ (став 1. изреке побијане одлуке).

Ставом другим изреке побијане одлуке утврђено је да је Фикрет Превљак, кандидат овог политичког субјекта за начелника Општине Илића дана 02.11.2020. године на јавном страначком скупу на Илићи, користио језик који би некога могао навести или подстаћи на насиље или ширење мржње, чиме је прекршио правила понашања у изборној кампањи из члана 7.3 став (1) тачка 7 Изборног закона Босне и Херцеговине, па му је изречена новчана казна у износу од 4.000,00 КМ.

Фикрет Превљак је благовремено уложио жалбу на наведену одлуку због неблаговремености, погрешни и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примјене материјалног права.

У жалби наводи да је спорни дио говора представљао одбацивање било какве идеје о нестанку државе Босне и Херцеговине, као и наглашавање њеног неспорног континуитета и непролазности а никако пријетња по нечи живот. Надаље, истиче да је више пута у каснијим јавним наступима појаснио да није имао намјеру довести у питање сигурност предсједника Наше странке, те молчи да се посебно цијени да није постојала никаква вјероватност појаве насиља и мржње.

Централна изборна комисија БиХ је у одговору на жалбу предложила да се жалба одбије као неоснована.

Жалба није основана.

Испитујући побијану одлуку у оквиру жалбених навода вијеће Апелационог одјељења Суда Босне и Херцеговине је закључило да жалба није основана.

Неоснован је жалбени приговор неблаговремености покретања поступка. Наиме, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је пријаву Наше странке, на основу одредбе члана 6.2 став 2. Изборног закона БиХ, третирао као извор сазнања и у складу са наведеном одредбом по службеној дужности покренула поступак за утврђивање одговорности странке СДА и њеног кандидата Фикрета Превљака.

Како произилази из стања у спису, Централна изборна комисија БиХ је на правилан и законит начин утврдила одлучне чињенице које оправдавају у предметном случају примјену одредбе члана 7.3 став 1. тачка 7. Изборног закона. Наиме, ЦИК БиХ је увидом комплетан предмет и тонски запис говора Фикрета Превљака, кандидата политичке странке СДА на јавном страначком скупу на Илици, дана 02.11.2020. године, потпуно и правилно утврдила да је кандидат политичког субјекта СДА, Фикрет Превљак, користио језик који би неког могао навести или подстаћи на насиље или ширење мржње, чиме је прекршио правила понашања у изборној кампањи. Наведеном одредбом одређено је да кандидатима и присталицама политичких странака, листи независних кандидата, листи припадника националних мањина и коалиција, као и независним кандидатима и њиховим присталицама, те запосленима или на други начин ангажираним у изборној администрацији није дозвољено користити се језиком који би неког могао навести или подстаћи на насиље или ширење мржње, или објављивати или употребљавати слике, симболе, аудио и видео записе, СМС поруке, интернет комуникације или друге материјале који могу тако дјеловати.

Тачно је да је слобода мисли и изражавања основно људско право заштићено чланом 19. Универзалне декларације о људским правима, а такођер и чланом 10. Европске конвенције о људским правима и основним слободама. Међутим, слобода говора не може бити неограничена и безусловна. Управо

супротно од тога, ставом 2 члана 10 Европске конвенције то право кориштења слободе изношења може бити ограничено и санкционисано казнама прописаним законом. У конкретном случају примјењује се Изборни закон БиХ којим су јасно прописана правила понашања у у изборној кампањи и казнене одредбе у случају кршења истих.

Наиме, одредба члана 7.3 став 1. тачка 7. Изборног закона БиХ прописује само језик који би некога могао навести или подстаћи на насилје или ширење мржење. Не постоји законом утврђена обавеза да се доказује постојање посљедица, него да оцијени, према начелу материјалне истине, начелу законитости и начелу оцјене доказа, да ли је кориштење одређеног језика могло навести или подстаћи на насилје или ширење мржње.

Одредбом члана 1.1 Изборног закона БиХ, изборна кампања подразумјева период у којем политички субјект на законом утврђен начин упознаје бираче и јавност са својим програмом и кандидатима за изборе. Понашање кандидата и присталица политичких странака, листи независних кандидата и коалиција, као и независним кандидатима је прописано одредбом члана 7.3 став 1. тачка 7. Изборног закона. Појединци и политичке странке које судјељују у изборном поступку морају поштивати правила понашања.

Према схватању апелационог вијећа, супротно од жалбених навода, чињеница је да је у току предизборне кампање Фикрет Превљак, кандидат политичког субјекта СДА, на јавном страначком скупу на Илици, дана 02.11.2020. године, користио језик који би неког могао навести или подстаћи на насилје или ширење мржње, користећи се нетолерантним и непримјереним начином изражавања када је изговорио ријечи: „Ми за противнике знате да имамо неку фамозну четворку. Њихову коју они покушавају да нам натуре на овим просторима. И они се разликују, и они имају, како би реко, подијељени су у нека два тора. У једном, који води Пеђа Којовић, који покушава цијело вријеме из Србије да нам доведе борце, говорећи како су и они гинули, како и у њиха има погинулих. Ама, има брате, али ми нисмо ишли у Србију, они долазе нама у Босну и Херцеговину. Он је тај који заговара грађанску Босну и Херцеговину, или каже неће је бити. Ама, Бога ми, ниси је ти ни стварао, а бит ће док је год овог народа, доброг Бошња, са својим добрим комшијама, бит ће Босне и Херцеговине, али тебе неће бити, сигуран буди“.

У том контексту, тврдња жалиоца да се спорни дио изјаве може тумачити једино као неприхватање било каквих инсинуација о нестанку Босне и Херцеговине, потпуно је ирелевантна и није је могуће оправдати као такву јер је изнесена на јавном предизборном и званичном промотивном скупу његове политичке партије, који је и организован у циљу прибављања политичке подршке бирача тој политичкој опцији коју жалилац Фикрет Превљак, као њен кандидат званично представља и промовише током изборне кампање. Правдање говора Фикрета Превљака као „острашћеног, полемичког или нападачког јавног дискурса“ могуће је схватити једино под условом да је изнесен изван изборне кампање или у неформалном и приватном контакту са појединцем или групом, што предизборни скуп политичке партије овјерене за учешће на Локалним изборима 2020. године и у вријеме изборне кампање, то свакако није.

Из свега изнесеног произилази да је ожалбена одлука заснована на потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању и правилној примјени материјалног права, те да је донесена у законито проведеном поступку у коме је доказана одговорност жалитеља.

Када је у питању одмјеравање новчане казне, апелационо вијеће налази да је Централна изборна комисија БиХ правилно цијенила тежину учињених повреда члана 7.3 став 1. тачка 7. Изборног закона БиХ и степен одговорности жалитеља. Наиме, чланом 19.9 тачка 4. истог закона је прописано да ће се за ову повреду казнити и кандидат политичког субјекта новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 5.000,00 КМ. Према оцјени овог вијећа, цијенећи да се радило о кандидату странке за начелника Општине Илиџа, висина изречене новчане казне у износу од 4.000,00 КМ, је сразмјерна учињеном прекршају, те ће се њом постићи сврха кажњавања.

С обзиром на наведено, по оцјени овог вијећа, побијана одлука Централне изборне комисије Босне и Херцеговине је правилна и законита а жалба неоснована па је исту, примјеном одредбе члана 81. став 1. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 19/02 до 74/10) ваљало одбити.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

С у д и ј а

др Бранко Мораит